

Eurajoen vesihuoltolaitos

TOIMINTAKERTOMUS

2021

Sisällys

1	Yleistä.....	3
1.1	Lainsäädäntö.....	3
1.2	Organisaatio.....	3
2	Laitoksen toiminta ja verkostot	4
2.1	Vedenhankinta.....	4
2.2	Vedenjakelu.....	4
2.3	Jätevesien johtaminen.....	4
2.4	Vesihuoltomaksut.....	5
2.5	Vesimäärät ja liittyjät	6
3	Toiminta.....	6
4	Talous ja kannattavuus	8
5	Tuloslaskelma 2021 ja 2020	9
6	Tase 2021 ja 2020	10
7	Rahoituslaskelma 2021 ja 2020	112

1 Yleistä

Eurajoen vesihuoltolaitos huolehtii perus-, korjaus- ja kehittämisinvestoinneista toiminta-alueillaan, puhtaan talousveden hankinnasta, käsittelystä ja jätevesien johtamisesta. Vesihuoltolaitoksen tavoitteena on jakaa asiakkailleen korkealaatuista ja turvallista talousvettä, sekä huolehtia yhteistoimintasopimuksin jäteveden johtamisesta ympäristölupien vaatimusten mukaiseen käsittelyyn.

Eurajoen vesihuoltolaitos muodostuu kahdesta erillisestä vedenjakelualueesta, Luvian verkostoalueesta ja Eurajoen verkostoalueesta.

Eurajoen kunnan vesihuoltolaitos toimittaa toiminta-alueidensa kuntalaisille vettä päivittäiseen tarpeeseen n. 1350 m³ vuorokaudessa ja alueella asuu noin 9500 asukasta.

1.1 Lainsäädäntö

Vesihuoltolakia koskevat muutokset (827/2019) ovat tulleet voimaan 1.1.2020. Lain mukaan kunnan tuli kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista ja sille on tilikausittain laadittava kirjanpitolain mukainen tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot.

Vesihuoltolain tavoitteena on ollut kirjanpidon eriyttäminen. Kirjanpidon eriyttämisellä pyritään siihen, että tilinpäätöksen ja siinä esitettyjen tunnuslukujen perusteella voidaan läpinäkyvästi arvioida, missä määrin vesihuollosta ja huleveden viemäroinnistä perittävät maksut kattavat palvelujen tuottamisesta aiheutuvat kustannukset pitkällä aikavälillä ja ovatko maksut kohtuullisia.

Lainsäädännössä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuonna 2021.

1.2 Organisaatio

Vesilaitoksen johtajana toimii tekninen johtaja Sami Nummi. 1.9.2021 alkaen vesilaitoksen toiminnasta on vastannut käyttöpäällikkö Ari Mansikkamäki. Vesilaitoksella on 5 vesilaitoksen hoitajaa.

2 Laitoksen toiminta ja verkostot

2.1 Vedenhankinta

Eurajoen vedenjakelualueella raakavetenä käytettävä vesi otetaan neljästä pohjavedenottamosta: Irjanne 1, Irjanne 2, Kämppä ja Kuivalahti. Luvian vedenjakelualueella vesi otetaan kahdesta pohjavedenottamosta: Hanninkylä ja Korvenkylä. Omien vedenottamoiden lisäksi laitoksella on 3 varavesiyhteyttä: yksi Raumalta Eurajoen vedenjakelualueelle ja 2 Porista Luvian vedenjakelualueelle. Varavesiyhteyksien kapasiteetti riittää koko Luvian alueen tarpeisiin, mutta Eurajoen puolella paine riittää todennäköisesti vain Lapijoen tarpeisiin. Ostetun veden määrä on vaihdellut voimakkaasti vuosien välillä, koska molemmat Luvian pohjavedenottamot ovat melko herkkiä pohjaveden pinnankorkeuden vaihteluille. Vuonna 2021 vettä Luvialle ostettiin Porista enemmän kuin 2020. Eurajoen alueelle ei otettu vettä vuoden 2021 aikana Raumalta.

Mullilan alueen yleissuunnittelua jatkettiin vuonna 2021.

2.2 Vedenjakelu

Eurajoen kunnan vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkostot ovat dokumentoitu pääosin sähköisesti KeyAqua-ohjelmistoon. Verkosto koostuu aiemmin mainituista Luvian ja Eurajoen vedenjakelualueista. Niiden välillä ei ole putkiyhteyttä.

Vesihuollon kehittämissuunnitelman lausunnosta on pyydetty viranomaislausuntoja ja se oli yleisesti nähtävillä. Suunnitelma on hyväksytty valtuustossa 23.3. 2021.

2.3 Jätevesien johtaminen

Eurajoella ei ole omia jätevedenpuhdistamoita. Luvian alueelta jätevedet johdetaan Poriin Luotsinmäen jätevedenpuhdistamolle ja Eurajoen alueelta Rauman puhdistamolle. Laitos maksaa johdetusta jätevedestä kuutioperusteisen maksun. Jätevesien siirtopumppaus on toiminut suunnitellusti vuoden 2021 aikana, eikä ohituksia ole ollut.

TVO:n valmisteleva siirtoviemärihanke Olkiluodosta Lapijoen pumppaamolle etenee ja sopimuksesta on neuvoteltu 2021. Kunta on mukana hankkeessa Hankkilan, Ilavaisten ja Linnamaan kylien jätevesivirtaamavaruuden suuruudella. Maksuosuuden suorittamisesta ei ole vielä sovittu, mutta se tulee suoritettavaksi vuonna 2022 tai 2023, kun sopimus on allekirjoitettu. Samassa yhteydessä TVO suorittaa kunnalle eri sopimuksella sovittavat puhtaan veden ja jäteveden liittymismaksut kunnalle. Liittymissopimusta valmistellaan ja se pyritään saamaan hyväksyttäväksi vuoden 2022 alkupuolella.

2.4 Vesihuoltomaksut

Laitoksen liittymis- ja käyttömaksut ovat siirtokelpoisia ja arvonlisäverollisia, eikä liittymismaksua palauteta kiinteistön luovutustilanteessa kiinteistön vanhalle omistajalle. Aikaisemmin solmitut liittymismaksut käsitellään laadintahetken perusteella ja sovelletaan tuolloin voimassa ollutta siirto/palautuskelpoisuutta. Perusmaksu määräytyy mittarikoon perusteella ja sitä peritään käyttöveden osalta.

Eurajoen kunnanvaltuusto on kokouksessaan 5.11.2019 päättänyt tarkistanut vesihuoltomaksut seuraaviksi (hinnat alv 0 %):

Perusmaksut euroa/vuosi	1.4.2020 lukien	1.1.2021 lukien	1.1.2022 lukien
20 mm mittari	22,00	23,10	24,26
32 mm mittari	44,00	46,20	48,51
40 mm mittari	66,00	69,30	72,77

Kulutusmaksut euroa/m ³	1.4.2020 lukien	1.1.2021 lukien	1.1.2022 lukien
Vesi	1,50	1,57	1,65
Jätevesi	1,99	2,09	2,20

Lisäksi valtuusto päätti, että jäteveden liittymismaksu korotetaan 1.4.2020 alkaen 1400 euroon /alv 0 %. Mikäli vesi- ja jätevesiliittymät hankintaan samanaikaisesti, hinta on 1800 euroa/alv 0 %.

2.5 Vesimäärät ja liittyjät

Verkostoon pumpattiin yhteensä 578.235 m³ vettä ja siitä laskutettiin 513.239 m³ eli hukka-vesiprocentti oli 12,7 % (vuonna 2020 prosentti oli 19,8 %, vuonna 2019 prosentti oli 12,5 % ja vuonna 2018 se oli 13,9 %). Jätevettä vastaanotettiin 518.342 m³ ja laskutettiin 243.201 m³ ja vuotovesiprocentti oli 53,1 % (vuonna 2020 prosentti oli 52,7 %, vuonna 2019 prosentti oli 49,1 % ja vuonna 2018 se oli 43,4 %). Puhdasvesipuolen vuotoprocentti oli lähempänä aiempia lukuja, koska Käenpesän vesilinja uusittiin vuoden 2020 lopulla, ja sitä kautta vuotovesien määrä pieneni Eurajoen verkostoalueella. Vesikatkoja oli runsaasti (57 kpl), joten vesijohtoverkoston saneeraustarvetta on jatkuvasti. Jätevesiverkoston vuodot kasvoivat edelleen ja ne ylittivät valtakunnallisen keskiarvon. Myös viemäriverkoston saneerausta pitää jatkaa sekä Luvian että Eurajoen verkostoalueilla.

Vesihuoltolaitoksella oli 31.12.2021 tilanteen mukaan 4994 liittymäasiakasta. Laitoksen liittymistä on poikkeuksellisen korkea osuus loma-asuntoja 1234 kpl ja tämä hankaloittaa laitoksen piirissä olevien asukkaiden laskentaa.

3 Toiminta

Vuosi 2020 oli laitoksen toiminnan kannalta haasteellinen määrän alkuvuoden, ja vuosi 2021 oli taas syksyn osalta sateinen. Sään ääri-ilmiöt aiheuttavat ongelmia pohjavesien laatuun ja esimerkiksi Irjanne 2:n veden nikkelipitoisuus oli koko vuoden koholla. Kämpältä pumpattava vesi on erittäin tärkeä Eurajoen verkostoalueen veden laadun kannalta.

Hanninkylän vedenottamoä käytettiin ainoastaan alkuvuonna 2021 lyhyen aikaa. Hiekka-suodattimen massat vaihdettiin keväällä, mutta raakavesikaivon veden huono laatu (Fe ja Mn) tukki nopeasti hiekkasuodattimen uudelleen ja vedenottamoä ei voitu käyttää. Raakavesikaivoä korjattiin vuoden 2021 lopulla. Korvenkylän vedenottamoä oli käytössä alkukesään asti. Raakaveden huono hygieenisuus esti vedenottamon käyttöä. Loppuvuonna raakavesikaivoä korjattiin ja veden laatu saatiin paremmaksi. Vedenottamon tekniset ongelmat siirsivät käyttöönoton vuoden 2022 puolelle.

Kuivalahdella itse vedenottamalla havaittiin edelleen aika ajoin pohjavedestä aiheutuvaa samentumaa. Lisäksi pH:n säädössä oli ajoittain ongelmia. Kuivalahden paineenkorottamo toimi pääsääntöisesti hyvin.

Vuonna 2021 peruskorjattiin runkovesijohtoja Luvian verkostoalueella Korvenkylässä ja Käenpesän alueella n. 3 km, ja Eurajoen verkostoalueella vt 8 ohitustien johdosta n. 300 m ja Lutan kylässä n. 50 m. Maadella tehtiin useita runkoventtiilien vaihtoja, samoin Olkiluodon tien varrella ja Sydänmaalla. Lisäksi Korvenkylään asennettiin uusi paineenkorottamo Mäntymäentielle.

Luvian verkostoalueella ei suoritettu merkittävää viemäriverkoston saneerausta. Viemäriverkoston kaivoja saneerattiin n. 5 kpl.

Eurajoen verkostoalueella viemäriverkostoa uusittiin loppuvuonna Kirkkotien varteen. Kiinteistöjen sakokaivoja poistettiin käytöstä n. 10 kpl.

Eurajoen kunnan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on laadittu vuonna 2021.

Vesilaitoksen viestinnän kehittämistä jatkettiin edelleen paikkatieto-ohjelman kautta.

Vesikatkojen osalta vuotoja oli aiempaa enemmän, yhteensä 57 kappaletta. Pisin katko kesti 6 tuntia ja se johtui Luvian keskustassa runkovesijohdon putkirikosta kesällä. Katkon keskimääräinen pituus oli 2 h 5 minuuttia.

Vesilaitoksella toteutettiin viime vuonna neljättä kertaa tilintarkastajan ohjeiden mukainen varaston arvon määrittäminen. Varaston arvoksi saatiin 226.137,96 euroa ja se on merkitty vuoden 2021 tilinpäätökseen vaihto-omaisuuden arvoksi. Varaston/vaihto-omaisuuden arvo laski edellisestä vuodesta n. 18 k€ ja tämä lisäsi laskennallisesti vesilaitoksen menoja.

Eurajoen vesilaitoksen talousarvo tulot ja menot ylittivät jonkin verran talousarvion. Talouden vertaaminen aiempiin vuosiin on jo perusteltua, koska toiminta on vakiintunut kuntaliitoksen jälkeen melko hyvin. Toiminnan tunnusluvuissa on otettu huomioon kunnan sisäiseen toimintaan toimitetut kuutiot ja näin esimerkiksi laitoksen hukkavesiprocentin laskenta tapahtuu nyt oikeilla perusteilla.

Vedenottamoiden käyttöongelmat lisäsivät merkittävästi Luvian vedenjakelualueelle Porista otetun veden määrää ja aiheuttivat kustannusylitystä ostetun veden osalta.

Laitoksen talous on hyvin tyypillinen pienehkön laitoksen alijäämäinen tilinpäätös. Kunnan valtuuston marraskuussa 2019 hyväksymä kolmen vuoden maksujen tarkastusohjelma auttaa talouden tervehdyttämisessä, mutta käytännössä kunta joutuu rahoittamaan vesihuoltolaitosta vielä vuosia vesihuoltolain hengen vastaisesti.

Vuoden 2022 talousarvioon on kirjattu sitova tavoite siitä, että uusi, useampaa vuotta koskeva taksauudistus valmistellaan vuoden 2022 aikana.

5 Tuloslaskelma 2021 ja 2020

Tuloslaskelma	2021	2020
Liikevaihto		
Vesimaksut	1 262 100,66	1 144 829,08
Muut myyntitulot	52 575,94	93 536,29
Muut tuotot	117 942,92	125 718,35
Toimintatuotot	1 432 619,52	1 364 083,72
Palkat	-239 247,44	-230 399,15
Henkilösivukulut	-61 132,59	-60 860,26
Palvelujen ostot	-903 123,39	-901 125,14
Aineet ja tarvikkeet	-589 612,67	-324 541,82
Avustukset	0,00	0,00
Vuokrat	-804,43	0,00
Muut toimintakulut	-14 535,77	-6 986,88
Toimintakulut/menot	-1 808 456,29	-1 523 913,25
Muut rahoituskulut		
Poistot	-776 263,97	-770 180,90
Rahoitustulot ja -menot	2 455,63	1 339,55
Korvaus jäännöspääomasta		
Liikeyli-/alijäämä	-1 149 645,11	-928 670,88
Poistoeron lisäys - (-) tai vähennys (+)	1 339,68	1 339,68
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 148 305,43	-927 331,20

6 Tase 2021 ja 2020

Tase	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	7 089 862,42	7 610 640,50
Aineettomat hyödykkeet	77 406,45	111 322,65
Muut pitkävaikutteiset menot	77 406,45	111 322,65
Aineelliset hyödykkeet	6 993 848,90	7 480 710,78
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 927 864,91	7 440 216,79
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	65 983,99	40 493,99
Sijoitukset	18 607,07	18 607,07
Muut saamiset	18 607,07	18 607,07
VAIHTUVAT VASTAAVAT	-5 726 039,31	-5 093 004,45
Vaihto-omaisuus	226 137,96	243 835,21
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	226 137,96	243 835,21
Lyhytaikaiset saamiset	103 653,80	78 497,86
Myyntisaamiset	103 653,80	78 497,86
Rahoitusarvopaperit	-6 055 831,07	-5 415 337,52
Nets tilitykset		-10,75
Sisäinen yhdystili	-6 055 831,07	-5 461 317,43
Myyntireskontran välitili		45 990,66
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 363 823,11	2 517 636,05
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	3 557 878,42	2 409 572,99
Peruspääoma	-6 712 923,85	-6 712 923,85
Ed. tilikauden yli-/alijäämä	9 122 496,84	8 195 165,64
Tilikauden yli-/alijäämä	1 148 305,43	927 331,20
POISTOERO JA VARAUKSET	-30 616,89	-31 956,57
Kertynyt poistoero	-30 616,89	-31 956,57
VIERAS PÄÄOMA	-4 891 084,64	-4 895 252,47
Pitkäaikainen	-4 620 017,13	-4 620 017,13
Lainat julkisyhteisöiltä	-3 315 223,95	-3 315 223,95
Muut velat	-1 304 793,18	-1 304 793,18
Lyhytaikainen	-271 067,51	-275 235,34
Saadut ennakot	35 729,87	18 269,31
Ostovelat	-274 505,56	-261 212,83
Muut velat	6,42	6,42
Siirtovelat	-32 298,24	-32 298,24
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-1 363 823,11	-2 517 636,05

7 Rahoituslaskelma 2021 ja 2020

Rahoituslaskelma	31.12.2021	31.12.2020	
Toiminnan rahavirta			
Liikelyi-/alijäämä	-1 149 645,11	-928 670,88	
Poistot ja arvonalentumiset	776 263,97	770 180,90	
Tulorahoituksen korjauserät	-373 381,14	0,00	-158 489,98
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-255 485,89	-985 824,05	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-255 485,89		-985 824,05
Toiminnan ja investointien rahavirta	-628 867,03		-1 144 314,03
Oman pääoman muutokset			0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Vaihto-omaisuuden muutokset	17 697,25	-40 149,07	
Saamisten muutokset	-25 155,94	53 583,74	
Korottomien velkojen muutos	-4 167,83	67 262,72	80 697,39
Rahoituksen rahavirta	-11 626,52		80 697,39

Hulevesi

Tuloslaskelma	31.12.2021	31.12.2020
Liikevaihto		
Palkat	-19 139,80	-18 431,93
Henkilöstösivukulut	-4 890,61	-4 868,82
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47 169,01	-25 963,35
Palveluiden ostot	-72 249,87	-72 090,01
Vuokrat	-64,35	0,00
Muut toimintakulut	-1 162,86	-558,95
Poistot ja arvonalentumiset	-62 101,12	-61 614,47
Liiketoiminnan muut kulut	196,45	-107,16
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-206 581,17	-183 634,69
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-206 581,17	-183 634,69

Hulevesi**2021****2020****Tase****VASTAAVAA**

PYSYVÄT VASTAAVAT	567 188,99	608 851,24
--------------------------	-------------------	-------------------

Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	6 192,52	8 905,81
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	554 229,19	595 217,34
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 278,72	3 239,52
Sijoitukset		
Muut saamiset	1 488,57	1 488,57

VAIHTUVAT VASTAAVAT	-458 083,14	-407 440,36
----------------------------	--------------------	--------------------

Vaihto-omaisuus		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	18 091,04	19 506,82
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	8 292,30	6 279,83
Rahoitusarvopaperit	-484 466,49	-433 227,00

VASTAAVAA YHTEENSÄ	109 105,85	201 410,88
---------------------------	-------------------	-------------------

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA	284 630,27	192 765,84
Peruspääoma/Jäännöspääoma	-537 033,91	-537 033,91
Ed. tilikauden yli-/alijäämä	729 799,75	655 613,25
Tilikauden yli-/alijäämä	91 864,43	74 186,50
POISTOERO JA VARAUKSET	-2 449,35	-2 556,53
Kertynyt poistoero	-2 449,35	-2 556,53
VIERAS PÄÄOMA	-391 286,77	-391 620,20
Pitkäaikainen	-369 601,37	-369 601,37
Lainat julkisyhteisöiltä	-265 217,92	-265 217,92
Muut velat	-104 383,45	-104 383,45
Lyhytaikainen	-21 685,40	-22 018,83
Saadut ennakot	2 858,39	1461,5448
Ostovelat	-21 960,44	-20897,0264
Muut velat	0,51	0,51
Siirtovelat	-2 583,86	-2 583,86
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-109 105,85	-201 410,88

HULEVESI

RAHOITUSLASKELMA

	31.12.2021	31.12.2020
Toiminnan rahavirta		
Liikelyijäämä/alijäämä	-91 971,61	-74 293,67
Poistot ja arvonalentumiset	62 101,12	61 614,47
Muut rahoituskulut	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
	-29 870,49	-12 679,20
Investointien rahavirta		
Investointimenot*	-20 438,87	-78 865,92
	-20 438,87	-78 865,92
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-50 309,36	-91 545,12

Muut maksuvalmiuden muutokset

Vaihto-omaisuuden muutokset	1 415,78	-3 211,93
Saamisten muutokset	-2 012,48	4 286,70
Korott. pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	-333,43	5 381,02
Rahoituksen rahavirta	-930,12	6 455,79

